

11.01- Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 15

1. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.(Gümrük yükümlülüğü” deyimini, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu ifade eder)
2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca **yükümlünün gümrük vergilerini ödeme zorunluluğuna** ne ad verilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Vergi zorunluluğu
- C. Gümrük yükümlülüğü**
- D. Gümrük kontrolü

**DOĞRU
CEVAP C**

3. Gümrük Tarifesi:

- a) **Cumhurbaşkanınca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini**
- b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,
- c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;
 - Gümrük vergi oranlarını,
 - Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,**
- f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,**
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını, kapsar.

4458 Sayılı gümrük kanununa göre Türk gümrük tarife cetveli **kim tarafından** kabul edilir?

- A. Çalışma ve sosyal güvenlik bakanı
- B. Hazine ve maliye bakanı
- C. Cumhurbaşkanı**
- D. Ticaret bakanı

**DOĞRU
CEVAP C**

Tanımlar

Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini ifade eder.

Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını ifade eder.

Gümrük Yönetmeliğine göre **bir takvim yılı içinde** veya muayyen bir dönem itibarıyla **yapılmasına izin verilen ithalatın** miktar ve/veya **değerine** ne ad verilir?

A. Kota

B. Tarife önlemleri

C. Tercihli tarife

D. Tarife tavanı

**DOĞRU
CEVAP A**

“Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; **eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü** ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları ifade eder.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, **Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın** giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; **eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü** ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamalar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Gümrük idaresi
- C. Gümrük yükümlülüğü
- D. Gümrük kontrolü**

**DOĞRU
CEVAP D**

Eşyanın Gümrüğe Sunulması

"Eşyanın gümrüğe sunulması" deyimi, eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirimini ifade eder.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın gümrük idaresine ya da gümrük idaresinin belirlediği veya uygun gördüğü bir yere getirildiğinin **gümrük idaresine bildirilmesine** ne denir?

- A. Eşya üzerinde resmi işlem yapılması
- B. Eşyanın gümrüğe sunulması**
- C. Eşyadan numune alınması
- D. Eşyanın muayene edilmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

Gümrük İdareleri dış ticaret işlemlerinde başta gümrük vergisi olmak üzere diğer eş etkili vergileri ve mali yükleri tahsil etmekte ya da tahsiline aracılık etmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3. Maddesine göre “gümrük vergileri” deyimi; eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü ifade etmektedir.

“İthalat vergileri” deyimi; eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

“İhracat vergileri” deyimi ise; eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yüklerle, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

Eş etkili vergiler, yerli üreticiyi korumak adına ithal edilen eşyalara özel olarak uygulanan, yani söz konusu eşyanın fiyatını yükselterek eşyaların serbest dolaşımı üzerinde gümrük vergisi olmasa da aynı gümrük vergisi gibi etki doğuran vergilerdir.

Mali yükler, fon, ücret, katılma payı gibi gümrük idareleri tarafından tahsil edilmekte olan vergilerdir.

Yürürlükteki hükümler uyarınca ithalatta ve/veya ihracatta eşyaya uygulanan ithalat ve/veya ihracat gümrük vergilerinin **tümünü** aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Gümrük vergileri

B. Devlet vergileri

C. İthalat vergileri

D. İhracat vergileri

**DOĞRU
CEVAP A**

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 210

Bu Kanunda geçen;

- **"Geri verme"** deyimi, ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi,
- **"Kaldırma"** deyimi, henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi, anlamına gelir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 211

- Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri verilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.
- Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.

- Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin **üç yıl içinde** gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.
- Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.
- Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; kontrol ve denetleme sonucunda, verginin geri verilmesi veya kaldırılmasını gerektiren hallerden birinin tespiti durumunda, **hangi süre içinde** geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır?

A. 3 yıl

B. 4 yıl

C. 1 yıl

D. 2 yıl

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 13

İlgili kişiler, 11 inci Maddede belirtilen belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla **beş yıl süre ile saklamak** zorundadırlar.

Belge saklama süresi;

- Serbest dolaşıma girmek veya ihraç edilmek üzere beyan edilen eşya ile ilgili olarak, serbest dolaşıma giriş veya ihracat beyanlarına ilişkin belgelerin tescil edildiği yılın;
- Nihai kullanımları nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergisi ile Türkiye'de serbest dolaşıma giren eşya için, gümrük gözetimine tabi olmalarının sona erdiği yılın;
- Başka bir gümrük rejimine tabi tutulan eşya için, söz konusu gümrük rejiminin sona erdiği yılın;
- Serbest bölgeye konulan eşya için, buralardan çıktıkları yılın; sonundan itibaren işlemeye başlar.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre kişiler **gerekli belge ve bilgileri** gümrük kontrolü amacıyla **kaç yıl süre ile** saklamak zorundadır?

- A. 3 yıl
- B. 5 yıl**
- C. 7 yıl
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 6

- Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini talep eden her kişi, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere ibraz etmek zorundadır.

- Karar alınması talebinin yazılı olarak yapılması gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren **otuz gün içinde karar alırlar**. Verilen kararlar başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir. **Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse; belirtilen süre aşılabılır**. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine süre aşımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler.

- Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatabı kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır ve bu hususlar kararda belirtilir.
- Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca gümrük mevzuatının uygulanması hususunda yapılacak taleplere istinaden gümrük idarelerince alınacak kararlara dair aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük idarelerince kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgelerin ibraz edilmiş olması gerekir

B. Gümrük idareleri, başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Bu süre hiçbir surette aşılamaz

C. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatap kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır

D. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır

**YANLIŞ
CEVAP B**

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 239

İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı belirlenen gümrük kapıları dışında başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkaranlar ile buna teşebbüs edenlerden, **söz konusu eşyanın ithalata konu olması halinde, CIF değerinin, ihracata konu olması halinde ise FOB değerinin onda biri oranında para cezası** alınır.

Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkaranlara eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra bu **vergilerin iki katı idari para cezası** verilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, ithalat vergilerinden muaf eşyayı **belirlenen gümrük kapıları dışında** başka yerlerden izinsiz olarak ithal edenlere ya da buna teşebbüs edenlere aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Eşyanın FOB değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın rayiç değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın CIF değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.02- Eşyanın Gümrüğe Sunulması ve Denetimler

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giriş ve Çıkışı

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 33

Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış gümrük kapılarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giriş ve çıkış kapıları ile bunları birbirine bağlayan yollar ve hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde inebilecekleri gümrük işlemi yapılan havalimanları ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri alınarak, **Müsteşarlıkça** tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 34

Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, gümrük idareleri tarafından denetlenir.

Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların denetlenmesi bitmeden veya ilgili gümrük idaresinin izni alınmadan söz konusu taşıtlara yük ve yolcu alınıp verilemez ve taşıt yoluna devam edemez; trenlerin vagon değiştirmek veya eklemek suretiyle tertipleri değiştirilemez.

4458 sayılı Gümrük Kanunu çerçevesinde taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışlarında uygulanacak esaslara ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtlar, gümrük kapılarında ilgili gümrük idaresinin iznine gerek olmaksızın yük ve yolcu alıp verebilirler

B. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir

C. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış gümrük kapılarından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur

**YANLIŞ
CEVAP A**

Taşıtların Kontrolü

Genel hükümler

Gümrük Yönetmeliği MADDE 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtın işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

- (4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.
- (5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

Gümrük Yönetmeliğine göre taşıtların kontrolüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir
- B. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir
- C. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir
- D. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtlar gümrük kontrolü esnasında eşya boşaltıp yükleyebilir veya yolcu indirip bindirebilirler**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Gümrük Gözetimine ve Denetimine Tabi Taşıtlar

- Tüm gümrük bölgelerine giren ve çıkan karayolu havayolu deniz ve demiryolu taşıtları gümrük kontrolünden geçmektedir ve **Gümrük müsteşarlığı denetimindedir.**
- **Taşıtların denetimi:** Gümrük memurları tarafından günün her saati yapılabilir. Deniz ve hava taşıtlarının gümrük denetimi bitene kadar eşyanın ve yolcuların indi bindileri kontrol altına alınır. Gemilerin yükü tüm kayıtları ve belgeleri denetlenerek tüm yükü mühür altına alınır

Denetimin Yapılacağı Yer

- Karayolu taşıtları sınır gümrük kapılarında, trenler gümrük idaresi istasyonlarında, gemiler gümrük müsteşarlığınca belirlenen limanlarda yada giderken denetime tabi tutulur.
- Gümrük idareleri beyanın doğruluğunu araştırmak üzere her türlü kontrolü yapabilir belge ister eşyayı muayene eder numune alabilir.
- Muayene türü **kırmızı-sarı-mavi-yeşil hat** olarak belirlenir

Gümrük beyanı gümrük idaresi tarafından dört şekilde kontrol edilir:

Kırmızı Hat Kontrolü: Eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır. Hem gümrük beyanı ve ekli belgeler kontrol edilir, hem de eşyanın fiziki muayenesi yapılır.

Sarı Hat Kontrolü: muayeneye gerek görülmeksizin eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbiriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır. Yalnızca eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ve ekli belgelerin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu kontrol edilir. **Eşyanın fiziki muayenesine gerek görülmez.**

Mavi Hat Kontrolü: Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip olan kişilere uygulanan kontrol türüdür. **Mavi hatta kontrol edilen eşya, belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.** Mavi hat kontrolüyle ithal edilen eşyaya ait beyanın kontrolü ve gerek görüldüğü hallerde **eşyanın muayenesi eşyanın sahibine teslim edilmesinden sonra yapılır.**

Yeşil Hat Kontrolü: Eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Gümrük beyanı kapsamındaki eşya **belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.**

Kırmızı hat :Eşyanın fiziki muayenesi ve belge kontrollü yapılan hattır

Sarı hat : Fiziki muayeneye gerek kalmadan eşyanın beyanname kontrolü ile uygunluğu kontrol edilen hattır

Mavi hat : Eşyanın ve buna ilişkin yazı beyan ve ilgili belgelerin veya ticari belge ve verilerinin sonradan kontrol edildiği hattır

Yeşil hat : Eşyanın belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmadığı hattır **(yeşil rengi mavi ve sarının karışımı ile elde edilir)**

Gümrük Yönetmeliğine göre eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hat aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sarı Hat
- B. Yeşil hat
- C. Kırmızı Hat**
- D. Mavi Hat

**DOĞRU
CEVAP C**

Gümrüklü sahaların gözetimi

MADDE 72/S

- Gümrüklü sahaların giriş-çıkış noktaları ile görevin gerektirdiği diğer noktalarda gerek duyulması halinde nöbet yeri ve saha devriyesi oluşturabilirler. Gümrük muhafaza hizmetleri **24 saat esasına göre** yürütülür.
- Gümrük idareleri; kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik her türlü tedbiri alır.
- Gümrüklü saha, kamera sistemleri dahil her türlü elektronik cihazlarla izleme altında tutulabilir. İzlemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.
- Gümrüklü sahaya giren ve çıkan kişi ve taşıtların bilgileri, bilgisayar sisteminde kayda alınır. Bakanlıkça uygun görülmesi ve belirlenen asgari bilgileri içermesi halinde, kamu kurumları ve işletici kuruluşlar tarafından sistemde tutulan kayıtlar da kullanılabilir.
- Bilgisayar sisteminin çalışmaması halinde ihbarlı kişi, araç ve firmaların ne şekilde takip edileceğine yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Radyasyon kontrolleri

MADDE 72/T

- Kanunun 33 üncü maddesinde belirtilen yerlerde kişi, eşya ve taşıtların, radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla radyasyon kontrolleri yapılır.
- Sistemlerin uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt sistemden tekrar geçirilerek, uyarının doğruluğu test edilir. Sistemlerin tekrar uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt arındırılmış güvenli bir alana sevk edilerek, taşınabilir dedektörler vasıtasıyla, gerekli önlemler alınarak ikinci seviye radyasyon kontrolü yapılır. Alınan radyasyon değerleri geciktirilmeksizin, Radyasyon Alarmı Bildirim Formu vasıtasıyla Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna bildirilir. İlgili kurumdan gelecek cevaba göre işlem yapılır.

"Gümrük Yönetmeliğinde düzenlenen radyasyon kontrollerine ilişkin hükümler uyarınca, gümrük kapılarına gelen kişi, eşya ve taşıtların radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla **radyasyon kontrolleri** yapılmaktadır."

Bu kontroller esnasında sistemlerin uyarı vermesi halinde uygulanacak işlemlere ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

- A. Gümrük kapılarına gelen kişi, eşya ve taşıtların radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla radyasyon kontrollerinin yapılması ve bu konuda karar verilmesi hususunda tek yetkili kurum gümrük idaresidir
- B. Uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt hakkında beyan sahibi ve taşıma aracının işleticisinden üzerinde ya da araçta radyoaktif bir madde bulunmadığına dair yazılı taahhüdü alınır; taahhüt üzerine gümrük kapısından geçişine izin verilir
- C. Uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt sistemden tekrar geçirilerek, uyarının doğruluğu test edilir. Sistemlerin tekrar uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt arındırılmış güvenli bir alana sevk edilerek, taşınabilir dedektörler vasıtasıyla, gerekli önlemler alınarak ikinci seviye radyasyon kontrolü yapılır**
- D. Uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt gümrük kapılarından geri çevrilir

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 235

1. Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ithalinin yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, **gümrüklenmiş değerinin dört katı** idari para cezası verilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu' na göre "genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye" verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar **4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 235**

Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın **gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir.** Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; yolcuların, gümrük mevzuatına göre **kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup** beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyalar hakkında aşağıdaki **idari yaptırımlardan hangisi** uygulanır?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- B. Eşya yurtdışı edilir
- C. Gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir**
- D. Eşya gümrük idaresine terk edilmiş sayılır

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar 4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 241

Karayolu taşıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi halinde **usulsüzlük para cezası** uygulanır.

Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca **gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi** halinde aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Adli para cezası
- B. Hapis cezası
- C. Eşya müsadereesi
- D. İdari para cezası**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.03- Gümrük Beyanı

Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

- Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.
- İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 59:

Gümrük beyanı;

- a) Yazılı olarak,
- b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,
- c) Sözlü olarak,
- d) Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla, yapılabilir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun gümrük rejimine ilişkin hükümlerine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük beyanı sözlü olarak yapılamaz

B. Gümrük beyanı yazılı olarak yapılabilir

C. İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır

D. Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük beyannamesi

Gümrük Yönetmeliği Madde 112

- Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır. Ancak, beyanın elektronik imzayla yapılamayacağı istisnai haller Bakanlıkça belirlenir.
- İhracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından **elektronik imza ile imzalanır**. Bu beyannameye ilişkin gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imza ile yapılır. Bu şekilde işlem yapılan beyanname beyan sahibi ile elektronik ortamda paylaşılır ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.

Gümrük Yönetmeliği Hükümlerine göre gümrük beyanına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır
- B. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz
- C. Antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi sahibi tarafından ıslak imza ile alınır**
- D. Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimlerin gerektirdiği bütün yükümlülüklerle uyulmasından sorumludur.

**YANLIŞ
CEVAP C**

Beyanın bağlayıcılığı

Gümrük Yönetmeliği Madde 113

- Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir.
- Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Beyannamenin iptali

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 64

Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler.

Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilmez.

- Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.
- Beyannamenin tescilinden sonra eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.
- Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.
- **Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.**

4458 sayılı gümrük kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Beyannamenin iptali yürürlükteki cezai hükümlerinin uygulanmasını engel oluşturur

B. Gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilemez

C. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın talep halinde imhasını veya gümrük bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilebilir

D. Gümrük idareleri beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde tescil edilmiş bir beyannameyi İptal ederek gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verilebilir

**YANLIŞ
CEVAP A**

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 65:

Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

- **Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir** ve beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,
- **Eşyayı muayene edebilir** ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.
- Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu **gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.**

- Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış eşyanın **ikinci muayenesini her zaman yapabilirler**. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.
- Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya **müteselsilen sorumludurlar**.

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Gümrük idareleri, doğruluğunu araştırmak üzere beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir
- B. Muayenesi yapılmış bir eşyanın ikinci kez muayenesi yapılamaz**
- C. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır
- D. Muayeneyi yapanlar, yaptıkları muayenenin durumuna göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

**YANLIŞ
CEVAP B**

Özet Beyan

Gümrük Yönetmeliği Madde 60

Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanunun 35/A Maddesine göre özet beyan verilir.

Özet beyan verilmesi

Gümrük Yönetmeliği Madde 63

Özet beyan **veri işleme tekniği yoluyla** verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgiler ile özet beyana ekli belgelerin doğruluğundan sorumludur.

- Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir.
- Verilen özet beyan, düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.
- Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir. Özet beyanın Kanunun 35/B Maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından beyanın tescil edildiği, taşıyıcının sisteme bağlı olması halinde, taşıyıcıya da bildirilir.

- Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen **iki yüz gün** içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin 71 inci Madde uyarınca gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın 72 nci Madde uyarınca gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

Gümrük Yönetmeliğinin **özet beyana ilişkin** hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir
- B. Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir
- C. Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir
- D. Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen üç ay içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Özet beyan aranmayacak haller

Gümrük Yönetmeliği MADDE 61

Aşağıda belirtilen eşya için özet beyan aranmaz:

- Elektrik enerjisi,
- Boru hattı ile gelen eşya,
- **Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,**
- Yolcu eşyası,
- **ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,**
- **TIR karnesi kapsamı eşya,**
- Cenazeler

I- Serbest bölge işlem formu

II- ATA Karnesi

III- Gümrüklerden geçiş karnesi

IV- TIR Karnesi

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri Gümrük Yönetmenliği hükümleri uyarınca **özet beyan yerine geçen** belge niteliğindedir?

A. I-III

B. I-II-IV

C. II-IV

D. II-III-IV

**DOĞRU
CEVAP D**

Taşıtların Kontrolü

Genel hükümler

Gümrük Yönetmeliği Madde 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtın işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(6) Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

Gümrük Yönetmeliği'nde düzenlenen taşıtların kontrolüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir

B. Taşıtların kontrolü yalnızca mesai saatlerinde yapılabilir

C. Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir

**YANLIŞ
CEVAP B**

Kontrolün kapsamı

Gümrük Yönetmeliği MADDE 72/A:

Taşıtların kontrolü duruma göre aşağıda yer alan işlemlerin bir kısmı veya tamamını kapsar;

- a) Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi,
- b) Taşıta ve eşyaya ilişkin ilave bilgi istenilmesi,
- c) Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması,
- ç) Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü,
- d) Kontrol sırasında diğer taşıt ve kişiler ile temasa geçilmemesi ve yük alınıp verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- e) Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi,
- f) Taşıtın fiziki olarak tam veya kısmi kontrolü,
- g) Eşyadan numune alınması ve incelenmesi,
- ğ) Taşıtta bulunan ambarlar ve eşya bulunan diğer yerlerin mühür altına alınması,
- h) Taşıtın etkin kontrolü için alınan diğer tedbir ve işlemler.

"I- Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi
II- Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü
III- Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi
IV- Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması"
Gümrük Yönetmeliği hükümleri uyarınca yukarıdakilerden hangisi veya hangileri **taşıtların kontrolü kapsamında** yer alır?

A. I-II-III ve IV

B. II ve IV

C. II ve III

D. Yalnız I

**DOĞRU
CEVAP A**

11.04- Gümrük Rejimleri

Gümrük Rejimleri

Türk Gümrük Mevzuatına göre belirlenen gümrük rejimleri şunlardır:

- Serbest Dolaşıma Giriş,
- Transit Rejimi,
- Gümrük Antrepo Rejimi,
- Dahilde İşleme Rejimi,
- Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi,
- Geçici İthalat Rejimi,
- Hariçte İşleme Rejimi,
- İhracat Rejimi.

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi gümrüklerdeki beyan kontrol türlerinden biri **değildir**?

- A. İhracat rejimi
- B. Dahilde işleme rejimi
- C. Ortak transit rejimi**
- D. Hariçte işleme rejimi

**YANLIŞ
CEVAP C**

Gümrük mevzuatına göre Türkiye Gümrük Bölgesine girerek nakliyeciden bir gümrük idaresine sunulan ve geçici depolama statüsüyle geçici depolama yerlerinde gümrük gözetimi altında bekleyen eşya için mükellef, **belli süreler içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış bir işleme tabi tutmak zorundadır.** Gümrükçe onaylanmış işlemlerden birisi olan gümrük rejimi, eşyaya uygulanacak işlemler bütünüdür.

Klasik gümrük rejimleri olarak da adlandırabileceğimiz ekonomik etkili olmayan Gümrük Rejimleri üç başlık altında incelenebilir.

Bunlar;

- Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi,
- Transit Rejimi
- İhracat Rejimi olarak ifade edilmektedirler

- **Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi** kapsamında getirilen eşyaya ait tüm gümrük yükümlülükleri karşılanarak, eşyaya serbest dolaşım statüsü kazandırılmaktadır. Bu statüyü kazanan eşya artık gümrük gözetim ve denetimi dışına çıkmıştır.
- Diğer taraftan **İhracat Rejimi** kapsamında ise eşya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarıldığı için artık eşya üzerinde gümrük idarelerinin tasarruf yetkisi ortadan kalkmaktadır.
- **Transit Rejimine** bakıldığında, eşya işleme faaliyetine alınmadan ülkeye girdiği şekliyle çıkarıldığı için ekonomik etkili olmayan rejimler içinde yer alır.

Gümrük rejimi, gümrükteki uygulamaların yasal düzenlemelerle gümrüğe bağlanması, diğer bir ifadeyle kanunla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak işlemler için tespit edilen kurallar toplamıdır.

Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulması **gümrük beyanı** olarak adlandırılmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde **eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulması** aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Gümrük kontrolü
- C. Gümrük yükümlülüğü
- D. Gümrük beyanı**

**DOĞRU
CEVAP D**

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi:

- Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ve diğer mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile mümkündür.
- Serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerinin uygulanması halinde, eşya serbest dolaşımda bulunan eşya statüsünü kazanır.

- Serbest dolaşıma giriş gümrük birliği dışı eşyaya, gümrük birliği eşyası statüsü kazandırmaktadır. Bir eşyanın serbest dolaşıma girişi ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanmasını ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsilini gerektirmektedir.

Serbest dolaşımda bulunan eşya deyimi "Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, giriş rejimine tabi tutularak Türkiye gümrük bölgesine giren eşya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın, **Gümrük Kanunu hükümlerine göre Türk menşeli sayılan eşyayı** ifade etmektedir.

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

Gümrük Yönetmeliği Madde 38

(1) 205 inci Maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini veya İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde eşyanın Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülke menşeli olduğunu tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

Gümrük Yönetmeliğine göre **menşe esaslı ticaret politikası** önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlölük gibi diğler mali yükümlölöklere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlölüklerin **uygulanmaması için** eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ölke menşeli olmadığını veya başka bir ölkede gördüğü değışiklik ve işlemler dolayısıyla o ölke menşeli sayılmaması gerektiğini tevsik etmek üzere **ibraz edilen belge** aşağıdakilerden hangisidir?

A. ATA karnesi

B. Menşe şahadetnamesi

C. Gümrüklerden geçiş karnesi

D. Özet beyan

DOĞRU
CEVAP B

Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

Gümrük Yönetmeliği Madde 169

Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi

d) Türkiye’de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi serbest dolaşıma girişte **sözlü beyana** tabi **değildir**?

A. Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller

B. Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası

C. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiye tabi ticari nitelik ve miktardaki eşyası

D. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiden muaf kişisel eşya

**YANLIŞ
CEVAP C**

Transit Rejimi:

İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş eşya ile ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmamış eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir noktadan diğerine taşınması, **transit rejimi** hükümlerine tabidir.

Transit rejimine tabi tutulan eşya Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- Yabancı bir ülkeden gelip yabancı bir ülkeye,
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- Türkiye den yabancı bir ülkeye,
- Bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe taşınabilir.

Transit rejimine tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde taşınması;

a) Transit rejimi beyanı kapsamında,

b) TIR karnesi kapsamında,

c) Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,

Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynerler ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu kapsamında yapılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre ithalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş veya İhracatla İlgili gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın, gümrük gözetimi altında **Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına** aşağıdaki rejimlerden hangisi uygulanır?

- A. Hariçle işleme
- B. Transit rejimi**
- C. Antrepo
- D. Dâhilde işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere **teminat verilmesi zorunludur.**
Ancak

- Havayoluyla,
- Boru hattıyla,
- Demiryoluyla,
- Denizyoluyla, yapılan taşımalar için,

yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdakilerden hangisinde transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere **teminat verilmesi** zorunludur?

- A. Demiryolu
- B. Havayolu
- C. Karayolu**
- D. Denizyolu

**DOĞRU
CEVAP C**

Transite İlişkin Gümrük İşlemleri

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 87.

Transit rejimine konu olan eşyanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük idarelerince eşya konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması veya bir taşıttan diğer bir taşıta aktarılması mümkündür.

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 88.

Transit rejimine tabi eşya, şüphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, varış gümrük idaresine kadar muayene edilmeksizin ve gerektiğinde mühür altına alınarak veya memur eşliğinde sevk edilir.

Antrepolardan veya gümrük idarelerince konulmasına izin verilen diğer yerlerden transit rejimi kapsamında taşınan eşya, gerek görülmesi halinde muayene edilir. Transit rejimi kapsamında taşınacak eşyanın muayenesinde, asıl sorumlu, temsilcisi veya eşyanın taşınmasından sorumlu kişiler de bulunabilir

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 90

Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen transit eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya bu gibi eşya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühür altına alınabilir. Bu gemilere memur eşlik ettirilebilir veya gemiler seyir halinde iken dış gözetim altında tutulabilir.

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 92

Transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği durumlarda, **bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.**

Transit eşyanın, söz konusu taşıttan diğer bir taşıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir

Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, **gümrük vergileri aranmaz.**

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda düzenlenen transit rejimine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Transit halindeki eşyanın mücbir sebeplerle telef veya kaybı, gümrük vergisi alınmasına engel olmaz

B. Transit rejimine konu olan eşyanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük ifadeleri ince eşya konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması mümkündür

C. Transit rejimine konu olan eşyanın, bir taşıttan diğer bir taşıta aktarılması mümkündür

D. Transit rejimine tabi eşya, şüphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, varış gümrük ifadesine kadar muayene edilmeksizin sevk edilir

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük antrepo rejimi:

- İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,
- Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın Bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

Gümrük antreposu, gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

Eşyanın gümrük antreposu olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yere ne ad verilir?

A. Gümrük antreposu

B. Serbest bölge

C. Ambar

D. Geçici depolama yeri

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 94

- Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.
- **Genel Antrepolar**, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır.
- **Özel Antrepolar**, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır.
- Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun **genel veya özel antrepolara** konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.
- Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği **fuar ve sergiler de antrepo sayılır.**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre **gümrük antrepo** işletmesine izin verilen kişiye ne ad verilir?

- A. Antrepo sahibi
- B. Gümrük sahibi
- C. Gümrük işleticisi
- D. Antrepo işleticisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük kontrolü altında işleme rejimi:

Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin tabi oldukları gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmeleri, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi** hükümleri uyarınca yapılır. Elde edilen bu tür ürünler **işlenmiş ürün** olarak adlandırılır.

4458 sayılı gümrük kanununa göre, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi serbest dolaşıma girmemiş** eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden **serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerinin uygulandığı rejime** ne ad verilir?

A. Geçici ithalat rejimi

B. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi

C. Serbest dolaşıma giriş rejimi

D. Dâhilde işleme rejimi

**DOĞRU
CEVAP B**

Dâhilde işleme rejimi:

Dahilde işleme rejimi, ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve dışarıdan ithal edilen, bu yüzden de ithali gümrük vergisine tabi ara mallar ya da girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemidir.

İhracat yapmayı düşünen işletmelerin, ihraç etmeyi planladıkları malların üretiminde kullanılacak oldukları ham Madde, yardımcı Madde yarı mamul ara malı ve ambalaj malzemelerinin başta değişik vergisel yüklerinden muaf olmak üzere ve devlete ihracat taahhüdünde bulunmak şartıyla, çeşitli kolaylıklar ve teşviklerden yararlanabilmek için Dış Ticaret Müsteşarlığından **Dâhilde İşleme İzin Belgesi** alması gerekir.

Hariçte işleme rejimi:

Hariçte işleme rejimi, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden **geçici olarak ihracı** ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin **ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin** uygulandığı rejimdir.

Geçici ithalat rejimi:

Geçici ithalat rejimi serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinde **tamamen ya da kısmen muaf olarak** ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında **herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan** hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat rejimi:

ihracat rejimi, kısaca, serbest dolaşımda bulunan eşyanın **ihraç amacıyla** Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkmasına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Uluslararası veya ikili anlaşmalar, kanun, tüzük ve kararnamelerle konulmuş yasaklama ve kısıtlama hükümleri saklı kalmak üzere, bu tür eşyanın Türkiye'den ihracı serbesttir.

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 79

a) Şartlı muafiyet düzenlemesi deyimi, serbest dolaşımda olmayan eşyaya

- Transit,
- Antrepo,
- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat;

b) "Ekonomik etkili gümrük rejimi" deyimi,

- Antrepo,
- Dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat,
- Hariçte işleme; rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen **şartlı muafiyet düzenlemesi** deyimi serbest dolaşımda olmayan eşyaya aşağıdaki rejimlerden hangilerinin uygulanması anlamına gelir?

A. Transit -Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında Hariçte işleme

B. Transit-Antrepo - Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme - Geçici ithalat

C. Antrepo- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Geçici ithalat - Hariçte işleme

D. Antrepo- Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme -Geçici ithalat-hariçte işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

Serbest Bölgeler

A. Genel Hükümler

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 152

Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 153

1. Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük idarelerinin gözetimine tabidir.
2. Bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan eşyayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerektiği takdirde, eşya gümrük idarelerine sunulur.
4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir.

B. Serbest Bölgelere Eşya Konulması

Madde 154 – Serbest dolaşımda olan veya olmayan her türlü eşya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren eşya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 155

1. 153 üncü Maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren eşyanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye girişiyle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,

b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,

c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,

d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen eşyanın gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük işlemine tabi tutulması şarttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, eşyanın gümrüğe sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan eşyanın gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.

Eşyanın Serbest Bölgelerden Çıkışı

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 162

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, onay belgesi, eşyanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

Onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya;

a) **İhracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dolaşımında bulunan eşya,**

b) Diğer tüm hallerde **serbest dolaşımında olmayan eşya** olarak kabul edilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre onay belgesi ile veya başka yoldan **eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde**, söz konusu eşya ihracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası hangi statüde kabul edilir?

- A. Serbest dolaşımda bulunan eşya**
- B. Sahipsiz eşya
- C. Taşınır eşya
- D. Serbest dolaşımda bulunmayan eşya

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 419

Bu bölümde geçen,

- a) **İşletici deyimi**, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,
- b) **Kullanıcı deyimi**, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 420

Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,
- b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen
- c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,
- ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,

- d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,
- e) Serbest bölgede kalan, eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Gümrük Yönetmeliğinin serbest bölgelerine ilişkin hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar

B. İşletici; serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluştur

C. Kullanıcı, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişidir

D. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabi değildir

**YANLIŞ
CEVAP D**

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya 4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /A

1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /B

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D Maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.
4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /C

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.
2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.
3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /D

1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.
2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.
3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

- a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,
- b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
- c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
- b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
- c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,

sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 166

Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan eşya, yürürlükteki hükümlere göre gümrük idareleri tarafından yapılan kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrüğün gözetimi altında yurtdışı edilir

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna 4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 167

Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanınının zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Müttekabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,
4. **Değeri 150 EURO' yu geçmeyen eşya,**

5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;
- a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait, alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,
 - b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,
 - c) Yerleşim yeri Türkiye’de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye’ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,
 - d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

- e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,
- f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,
- g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,
- h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,

6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;
- a) Değeri 430 EURO' yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyeelik eşya,
 - b) Şeref nişanları veya ödülleri,
 - c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal Maddeler,

- d) İnsan kaynaklı tedavi edici Maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,
- e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik Maddeler,
- f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;
- b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,
 - c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,

- d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,
 - i - Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,
 - ii - Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,
 - iii - Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,
- e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

9. Ulaştırımacılıkta kullanılan eşya;

- a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı Maddeler,
- b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek Maddeleri ile ilaçları,
- c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,
- d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,
- e) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları,

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,

b) Turistik reklamcılık malzemeleri,

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya,

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

12. Diğer eşya;

- a) Malul ve engellilerin kullanımına mahsus eşya,
- b) Tabiî afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,
- c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdaki gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyalardan hangisi gümrük vergilerinden **muaf değildir?**

- A. Miras yoluyla intikal eden kişisel eşyalar
- B. Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçlar
- C. Türkiye gümrük bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası
- D. Değeri 200 Euro olan eşyalar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.05- Elleçleme

Elleçleme daha çok taşıma, nakliye, gümrük ve kargo işlerinde kullanılan bir terimdir. Kelime anlamı ise; gümrüklerde gelen ya da giden eşyaların gözetilme çalışmasında, özelliklerini değiştirmeden ve zarar vermeden taşınması, yerlerinin farklılaştırılması, farklı kap ya da şekillere koyulması, aktarılması, eşyanın tamir veya dış kabının yenilenmesi, malın havalandırılması, karıştırılması gibi işlemlerin yapılması durumunda kullanılan yöntemdir.

Özellikle geçici depolama yerleri veya antrepolarda kullanılmaktadır. Çoğu zaman bu Elleçleme işinin daha rahat yapılabilmesi için kurumlarda bu alandan sorumlu kişi ya da ekipler oluşturulur. Elleçleme işlemi bu ekipler tarafından gerçekleştirilir. Ancak eşya sahibinin gümrüğe verdiği yazılı bir isteği olmadan bu işlemi gerçekleştirmek mümkün değildir.

Bir eşyanın **asli niteliklerinin değiştirilmeden** istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, kabının yenilenmesi, yükleme ve boşaltma faaliyetlerinin tm aşağıdaki ifadelerden hangisiyle belirtilir?

A. Elleçleme

B. Yükleme planı

C. Çeki listesi

D. rn birleştirme

**DOğRU
CEVAP A**

11.06- Çeki Listesi

Çeki Listesi Nedir, Nasıl Hazırlanır?

Hem yurt içi hem de yurt dışına ürün satışı yapan firmaların, sattıkları ürün detaylarını içeren bir paketleme listesi hazırlaması gereklidir. İhracatı yapılan ürünlerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren bu ambalaj listesine **çeki listesi** adı verilmektedir.

Çeki listesi genel olarak bakılacak olursa ihracatı yapılan tüm ürünlerin paketlenme şekillerini ve paket adedini belirten evraklara verilen isimdir. Çeki listesi üzerinde ihraç edilecek malların nasıl ambalajlandığı bilgisi yer almalıdır. Ambalajlar koli, kutu, rulo ya da paket gibi farklı şekillerde hazırlanabilir. Bu nedenle paket türünün çeki listesi üzerinde net şekilde belirtilmesi gereklidir. Bununla birlikte ihraç edilecek ürünler için hazırlanan toplam paket sayısı da verilmelidir.

Taşıması yapılan yüklerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren **ambalaj listesine** ne ad verilir?

- A. Sevk irsaliyesi
- B. Çeki listesi**
- C. Fatura
- D. Kontrol belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

11.07- Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık Nedir ve İşleniş Yöntemleri?

Eşya ve ürünlerin gümrük vergilerinin az ödenmesi ya da hiç ödenmemesi için yasa dışı yollarla ülkemize sokulması sonucu iç piyasada satılması kaçakçılık fiilini oluşturmaktadır. Bununla birlikte tütün mamulleri, alkollü içki, akaryakıtın mevzuatla belirlenen şartlar dışında illegal olarak üretilmesi ve kültür/tabiat varlıklarımızın izinsiz ticareti ile yurt dışına çıkarılması da kaçakçılık suçu olarak kabul edilmektedir.

Genel olarak kaçakçılık suçlarının işleniş biçimleri;

- Sınır ihlalleri,
- Gümrük birimlerine beyan etmeden gizlice ülkeye ürün sokma,
- İhracı yasak bir ürünü yurtdışına çıkartma,
- İthalat ve ihracat süreçlerinde usulsüzlük/yanıltıcı işlemler gerçekleştirmek olarak sayılabilir.

İlk kez işlenen kaçakçılık suçunda uygulanan yaptırım türü hangisidir?

A. Hapis cezası

B. Uyarı

C. Para cezası

D. Kınama

**DOĞRU
CEVAP A**

Kaçakçılık Fiilleri, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda düzenlenmiştir.

MADDE 1

Bu Kanunun amacı, kaçakçılık fiilleri ve yaptırımları ile kaçakçılığı önleme, izleme, araştırma usul ve esaslarını belirlemektir.

MADDE 2

Bu Kanunda yer alan;

Gümrük vergileri: Gümrük idaresi veya başka idarelerce, eşyanın ithali veya ihracına bağlı olarak uygulanan vergiler ile diğer malî yükümlülükleri,

Gümrüklenmiş değer: Uluslararası kıymet sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını,

Akaryakıt: Benzin, gaz yağı, jet yakıtı, motorin, fueloil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğal gaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünleri ifade eder.

Kaçakçılık suçları

MADDE 3

(1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

Bir eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokma fiili** aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

- A. Usulsüzlük
- B. Yağma
- C. Dolandırıcılık
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

Bir eşyayı, **aldatıcı işlem ve davranışlarla** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokma fiili aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

A. Kaçakçılık

B. Yağma

C. Usulsüzlük

D. Dolandırıcılık

**DOĞRU
CEVAP A**

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan **serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi**, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak **gümrük bölgesinde bırakan kişi** aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası
- B. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası
- C. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası
- D. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, **hile ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi**, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ilâ dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, **bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi,** bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır“.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Özel kanunları gereğince, vergiden tamamen veya kısmen muaf olarak ithal olunan eşyayı **ithal amacı dışında** kullanmak, satmak veya bilerek satın almak fiili, aşağıdaki suçlardan hangisinin **kapsamına** girer?

- A. Suç teşkil etmez
- B. Sahtekârlık
- C. Vergide usulsüzlük
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali yasak eşyayı** bu özelliğini **bilerek** satın alan satışı arz eden satan taşıyan veya saklayan kişi aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- B. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası
- C. İki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası**
- D. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası

DOĞRU
CEVAP C

(8) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeden çıkaran kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu gereği **ihracı yasak olan eşyayı ülkeden çıkarma fiili** aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

- A. Dolandırıcılık
- B. Usulsüzlük
- C. Yağma
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

(9) İlgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak amacıyla ihracat gerçekleşmediği hâlde gerçekleşmiş gibi gösteren ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik gösteren kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(10) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt ile tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek cezalar yarısından iki katına kadar artırılır, ancak bu fıkranın uygulanması suretiyle verilecek ceza üç yıldan az olamaz.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt, tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak, sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde **asgari ceza süresi** kaç yıldır?

A. 3 yıl

B. 2 yıl

C. 5 yıl

D. 7 yıl

**DOĞRU
CEVAP A**

(11) Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;

a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,

b) Satışa arz eden veya satan,

c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,

kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. **Ancak, marker içermeyen veya seviyesi geçersiz olan akaryakıtın kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolunur.**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği **seviyenin altında ulusal marker içeren** veya hiç içermeyen akaryakıtı ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden, satışa arz eden veya satan, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan kişi **aşağıdaki cezalardan hangisi ile** cezalandırılır?

- A. Sadece adli para cezası
- B. Sadece hapis cezası
- C. İdari para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(12) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinden akaryakıt üreten veya bunları doğrudan akaryakıt yerine ikmal ederek üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler yönünden de bu fıkra uyarınca cezaya hükmolunur.

(13) Her türlü üretim, iletim ve dağıtım hatları dahil olmak üzere sıvı veya gaz halindeki hidrokarbonlarla, hidrokarbon türevi olan yakıtları nakleden boru hatlarından, depolarından veya kuyulardan kanunlara aykırı şekilde alınan ürünleri satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(14) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde lisansa esas teşkil eden belgelerde belirlenenlere aykırı olarak sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman bulunduranlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(15) Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arz eden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkipler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(16) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin **taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar** ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlara verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İdari para cezası ve iade
- B. Hapis ve adli para cezası**
- C. Uyarma cezası
- D. Maaş kesim cezası

**DOĞRU
CEVAP B**

(17) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri; ilgili mevzuatta belirlenen şekilde temin etmesine rağmen belirlenen ürünlerde kullanmaksızın bedelli veya bedelsiz olarak yayanlar, bunları alma veya kullanma hakkı olmadığı halde sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde ilgili kurum ve kuruluşları yanıltarak temin edenler, bunları taklit veya tahrif ederek ya da konulduğu üründen kaldırarak, değiştirerek ya da her ne suretle olursa olsun tedarik ederek amacı dışında kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(18) Ambalajlarında **bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan** ya da **taklit veya yanıltıcı bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri** taşıyan tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri;

- a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
 - b) Satışa arz eden veya satan,
 - c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,
- kişi üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Ancak, tütün mamullerinin, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolunur.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ambalajlarında** bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan ya da taklit veya yanıltıcı bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri taşıyan tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri; **ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden, satışa arz eden veya satan, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan kişi** hangi ceza ile cezalandırılır?

- A. Sadece hapis cezası
- B. İdari para cezası
- C. Sadece adli para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(20) Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.

(21) Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(22) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan kaçakçılık fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre, kaçakçılık fiilleri **teşebbüs aşamasında kalırsa** nasıl cezalandırılır?

- A. Tamamlanmış gibi cezalandırılır**
- B. Ceza üçte iki oranında indirilir
- C. Ceza yarı oranında indirilir
- D. Herhangi bir cezai yaptırım uygulanmaz

(22) Kaçakçılık fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

**DOĞRU
CEVAP A**

(23) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin **fahiş olması** hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. Eşyanın değerinin **hafif olması** hâlinde verilecek cezalar yarısına kadar, **pek hafif olması** hâlinde ise üçte birine kadar indirilir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın değerinin **pek hafif olması hâlinde** aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

A. Sadece adli para cezası verilir

B. Verilecek ceza üçte birine kadar indirilir

C. Sadece güvenlik tedbirlerine hükmolunur

D. Ceza verilmez, sadece eşyaya el konulur

(23) Kaçakçılıkla mücadele Kanununda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin **fahiş olması** hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. Eşyanın değerinin **hafif olması hâlinde** verilecek cezalar yarısına kadar **pek hafif olması hâlinde** ise üçte birine kadar indirilir.

**DOĞRU
CEVAP B**

11.08- Nitelikli Haller

Nitelikli Haller

MADDE 4

- (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza iki kat artırılır.
- (2) Bu Kanunda tanımlanan suçların, üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- (3) Bu Kanunda tanımlanan suçların, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.
- (4) Bu Kanunda tanımlanan suçların, kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek, araştırmak ve soruşturmakla görevli kişiler tarafından veya meslek ve sanatın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan kaçakçılık suçlarının **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde** işlenmesi halinde verilecek cezaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

- A. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- B. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- C. Verilecek ceza iki kat artırılır**
- D. Verilecek ceza on yıldan az olamaz

**DOĞRU
CEVAP C**

(5) Bu Kanunda tanımlanan suçların, belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

(6) Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan kaçakçılık suçlarının **belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi** halinde verilecek cezaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

- A. Sadece belgede sahtecilik suçundan ceza verilir
- B. Hem kaçakçılık hem belgede sahtecilik suçundan ceza verilir**
- C. Sadece kaçakçılık suçundan ceza verilir
- D. Kaçakçılık suçundan verilecek ceza yarı oranında artırılır

DOĞRU
CEVAP B

(7) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın, Devletin siyasî, iktisadî veya askerî güvenliğini bozacak ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, verilecek hapis cezası on yıldan az olamaz.

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununa göre Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın **devletin siyasi iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak** ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde verilecek cezaya ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Verilecek ceza 5 kat artırılır
- B. Verilecek ceza 2 kat artırılır
- C. Verilecek hapis cezası 10 yıldan az olamaz**
- D. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP C**

(8) Kaçak akaryakıt satışının, 3 üncü maddenin on dördüncü fıkrasında belirtildiği şekilde sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman kullanılarak gerçekleştirilmesi halinde verilecek cezalar iki kat artırılır.

(9)Tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, elektronik eşya ve canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile gerekli görülen hallerde diğer kaçakçılık türleri ile ilgili mahkûmiyet hükmü kesinleşenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kamuoyuna ilan edilebilir. Bu ilanın süresi, nasıl yapılacağı ve ilan edilecek kaçakçılık türleri gibi hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

11.09- Etkin pişmanlık

Etkin pişmanlık

MADDE 5

(1) 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birine iştirak etmiş olan kişi; resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, fiili, diğer failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin, faillerin yakalanmasını veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde **cezalandırılmaz**.

Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye verilecek **ceza üçte iki oranında indirilir**.

(2) Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş **değerinin iki katı kadar parayı** Devlet Hazinesine;

a) **Soruşturma evresi** sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek **ceza yarı oranında**,

b) **Kovuşturma evresinde** hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek **ceza üçte bir oranında**, indirilir.

Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması hâlinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.

(3) İkinci fıkra hükmü, mükerrerler hakkında veya suçun **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmaz.**

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununda düzenlenen Kaçakçılık sularından birine iştirak etmiş olan kişinin, resmi makamlar tarafından **haber alınmadan önce**, fiili, diğerk failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri **mercilere haber vermesi** ve verilen bilginin **faillerinin yakalanmasını** veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde nasıl bir işlem yapılır?

- A. Verilecek hapis cezası ertelenir
- B. Kişiye herhangi bir ceza verilmez**
- C. Verilecek ceza üçte iki oranında indirilir
- D. Sadece adli para cezası verilir

DOğRU
CEVAP B

Yolcu beraberinde getirilen kaçak eşya

MADDE 6

Yolcuların, beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan eşyanın ticarî mahiyette veya ithali veya ihracının yasak olması halinde kaçakçılık suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

Deniz taşıtları

MADDE 7 –

Hukuken geçerli bir mazereti olmadığı halde, izinsiz olarak gümrük bölgesine girerek sahile veya bir başka gemiye yanaşan geminin kaptanı, gemide yasak eşya ya da yükleme veya taşıma belgelerinde yer almayan eşya bulunması hallerinde, bu Kanundaki kaçakçılık suçuna ilişkin hükümlere göre cezalandırılır.

11.10- Arama ve El Koyma

Arama ve El Koyma

MADDE 9

(1) Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğu şüphelenen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak arama ve el koymalar, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yerine getirilir.

5607 sayılı Kanun kapsamında araçlar ile kişilerin üzerlerinde **yapılacak arama ve el koymalar** hangi Kanun uyarınca yerine getirilir?

A. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu

B. 4458 sayılı Gümrük Kanunu

C. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

D. Adil ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

**DOĞRU
CEVAP A**

(2) Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkuilanılan kişilerin üzeri, eşyası, yükleri ve araçları gümrük kontrolü amacıyla gümrük görevlilerince aranabilir. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhal el konulur.

(3) Gümrük bölgesine, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır. Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhal el konulur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu

Arama ve El koyma

Şüpheli veya sanıkla ilgili arama

Madde 116

(1) Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.

Diğer kişilerle ilgili arama

Madde 117

- (1) Şüphelinin veya sanığın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.
- (2) Bu hâllerde aramanın yapılması, aranılan kişinin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulunduğu kabul edilebilmesine olanak sağlayan olayların varlığına bağlıdır.
- (3) Bu sınırlama, şüphelinin veya sanığın bulunduğu yerler ile, izlendiği sırada girdiği yerler hakkında geçerli değildir.

Gece yapılacak arama

Madde 118

(1) Konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz.

(2) Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hâller ile yakalanmış veya gözaltına alınmış olup da firar eden kişi veya tutuklu veya hükümlünün tekrar yakalanması amacıyla yapılan aramalarda, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında yapılacak aramalarla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Şüphelinin yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir

B. Yakalanabileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir

C. Suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir

D. Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dahi konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz

**YANLIŞ
CEVAP D**

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma

MADDE 10

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre el konulur.

(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, el konulan taşıt, el koyma kararı veren mercilerce **alıkonulur**.

Sahibinin **taşıtın değeri kadar teminatı** alıkoyma tarihinden itibaren **otuz gün içinde** gümrük idaresine teslim etmesi halinde, taşıt sahibine **iade edilir**. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal **tasfiye olunur**.

(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, **kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri** anlaşılır.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma

Madde 10 –

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci Maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre **el konulur**.

Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu Maddelerin bulunduğu şüphe edilen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak **arama ve el koymalar**, hangi Kanun uyarınca yerine getirilir?

- A. Ticaret Muhakemesi Kanunu
- B. Ceza Muhakemesi Kanunu**
- C. Asliye Ticaret Muhakeme Kanunu
- D. Sayıştay Kanunu

**DOĞRU
CEVAP B**

(2) 13 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, el konulan taşıt, el koyma kararı veren mercilerce **alıkonulur**. Sahibinin **taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine teslim etmesi halinde, taşıt sahibine iade edilir**. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri anlaşılır.

Suçun veya tehlikelerin önlenmesi amacıyla veya suçun delili olabileceği veya müsadereye tâbi olduğu için, bir eşya üzerinde, rızası olmamasına rağmen, zilyedin tasarruf yetkisinin kaldırılması işlemine “el koyma” denilmektedir *El koyma*, bir eşyanın geçici olarak devletin hakimiyeti altına alınmasına yol açan bir tedbir olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle el koyma bir ceza değil, koruma tedbiridir. Eşyanın sürekli olarak devletin mülkiyetine geçirilmesine “müsadere” denir. Müsadere, bir yaptırım olup müsadere kararı ancak hâkim tarafından yargılama neticesinde verilebilir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre, **alıkonulan taşıt, aracı** hangi durumda sahibine **iade** edilebilir?

- A. Sahibinin taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gümrük idaresine ödemesi üzerine**
- B. Alıkoyma kararı veren mercilerce 3 ay içerisinde düzenlenen tutanağa istinaden
- C. 45 gün içerisinde noterden alınan bildirim üzerine
- D. Taşıt sahibinin Gümrük İdaresine yapacağı iade talebi üzerine

DOĞRU
CEVAP A

Yasak eşyanın geri gönderilmesi

MADDE 12

(1) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, **yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse**, teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak **geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.**

(2) Kaçakçılık fiilinin konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması halinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar **gümrük yetkilileri tarafından derhal getirildiği ülkeye iade edilir.**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, **yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse** nasıl bir işlem tesis edilir?

- A. Eşya imha edilir
- B. Eşyaya derhal el konulur
- C. Eşya müsadere edilir
- D. Eşya geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur**

**DOĞRU
CEVAP D**

Müsadere

MADDE 13

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçlarla ilgili olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun eşya ve kazanç müsaderesine ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak kaçak eşya taşımada bilerek kullanılan veya kullanılmaya teşebbüs edilen her türlü taşıma aracının müsadere edilebilmesi için aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi gerekir:

a) Kaçak eşyanın, suçun işlenmesini kolaylaştıracak veya fiilin ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde özel olarak hazırlanmış gizli tertibat içerisinde saklanmış veya taşınmış olması.

b) Kaçak eşyanın, taşıma aracı yüküne göre miktar veya hacim bakımından tamamını veya ağırlıklı bölümünü oluşturması veya naklinin, bu aracın kullanılmasını gerekli kılması.

c) Taşıma aracındaki kaçak eşyanın, Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum veya çevre sağlığı açısından zararlı maddelerden olması.

(2) Etkin pişmanlık nedeniyle fail hakkında cezaya hükmolunmaması veya kamu davasının düşmesine karar verilmesi, sadece suç konusu eşya ile ilgili olarak **müsadere hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.**

Tasfiye

MADDE 16

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların konusunu oluşturması dolayısıyla müsadere yaptırımının uygulanabileceği eşya, **sahibine iade edilemez.** Kaçak şüphesiyle el konulan kaçak akaryakıt hariç her türlü eşya hakkında, el koyma tarihinden itibaren **altı ay**, ancak eşyanın zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturması halinde **bir ay içinde**, gerekli tespitler yaptırılarak **soruşturma aşamasında hâkim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir.** Bu süreler içinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

(2) Satılarak tasfiye edilen eşya veya taşıtların satış bedeli emanet hesabına alınır. Tasfiye edilen eşya veya taşıtların sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli el koyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak ödemeyi karşılamaması halinde aradaki fark, eşyanın imha edilmiş olması halinde ise imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.

(3) El konulan eşyanın iadesine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

(4) Bu Kanunun uygulamasında tasfiye, tasfiye idaresi tarafından Gümrük Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Yetkili merciler

MADDE 17

Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen **asliye ceza mahkemelerinde** görülür. Ancak bu suçlarla bağlantılı olarak **resmî belgede sahtecilik** suçunun işlenmesi halinde, görevli mahkeme **ağır ceza mahkemesidir.**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren kaçakçılık suçları ile bağlantılı olarak **resmî belgede sahtecilik suçunun** da işlenmesi halinde davaya bakmakla **görevli mahkeme** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İş mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Kaçakçılıkla mücadele mahkemeleri
- D. Ağır ceza mahkemesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

MADDE 19

(1) Mülkî amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanunla yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanunî görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülkî amirine de bilgi verirler.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen suçlardan elde edilen malvarlığı değerlerini ihbar edenler ile bu suçlardan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunu ihbar edenler hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen suçlardan elde edilen malvarlığı değerlerini ihbar edenler ile bu suçlardan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunu ihbar edenler hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

Kontrollü teslimat

MADDE 21

Bu Kanun çerçevesinde yapılacak kontrollü teslimat işlemleri, Gümrük Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde yapılacak **kontrollü teslimat işlemlerini** aşağıdaki kurumlardan hangisi **yürütemez?**

A. Gümrük Müsteşarlığı

B. Dış Ticaret Müsteşarlığı

C. Jandarma Genel Komutanlığı

D. Sahil Güvenlik Komutanlığı

**YANLIŞ
CEVAP B**

Silâh kullanma yetkisi

MADDE 22

(1) Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye **“dur” uyarısında bulunulmasına rağmen** bu uyarıya uymaması halinde, **havaya ateş edilmek** suretiyle **uyarı yinelenir**. Ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi ve sair surette meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, **yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir**. Memurların silâh kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre **telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur**. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına **uyarı mahiyetinde** ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde **durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir**.

5607 sayılı Kanuna göre Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, **çıkma veya geçmek isteyen kişi** tespit edilirse **öncelikle** aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A. Üst amirin talimatı ile hareket edilir
- B. Doğrudan hedefe ateş edilir
- C. Havaya ateş edilerek uyarı yapılır
- D. Dur uyarısında bulunulur**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

- Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek,
- Deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek,
- Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak,
- Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla mücadele kapsamında takibini yapmak,

- Kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak,
- Kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak, gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak,
- Kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilecek nitelikte olanları Gümrükler Genel Müdürlüğüne ve Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne iletmek,
- Adli kolluğa ilişkin olarak kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yapmak,
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak **hangi makamın** yetki ve sorumluluğundadır?

A. Sağlık Bakanlığı-Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

B. Ticaret Bakanlığı- Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

C. Millî Savunma Bakanlığı-Savunma ve Güvenlik Genel Müdürlüğü

D. İçişleri Bakanlığı-Emniyet Genel Müdürlüğü

**DOĞRU
CEVAP B**

İkramiyeler

MADDE 23

(1) Kaçak zannı ile eşya yakalanması halinde muhbir ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki esas ve usullere göre ikramiye ödenir.

a) 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silâh ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, **sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmiş beşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,**

b) Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; 3 üncü maddenin on sekizinci ve on dokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, Cumhurbaşkanınca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; **sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,**

(2) Dağıtılacak ikramiyenin **yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi el koyma ikramiyesine hak kazananlara** verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin **tamamı el koyma ikramiyesine hak kazananlara** ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla **yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez.** Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla izleme tedbirlerinde görevlendirilmek veya bilgi toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanlar **el koyma ikramiyesine** hak kazanır.

(6) Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında el koyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında ihbar edene, yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında elkoyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir

Aşağıdakilerden hangisi 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda **ikramiyeye hak kazandıran** yakalamalardan biri olarak **düzenlenmemiştir**?

A. Kaçak göçmen yakalamaları

B. Kaçak ateşli silah veya mermi yakalamaları

C. Kaçak akaryakıt yakalamaları

D. Kaçak uyuşturucu Madde yakalamaları

**YANLIŞ
CEVAP A**

5237 Sayılı TÜRK CEZA KANUNU

Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti

Göçmen kaçakçılığı Madde 79-

(1) Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan;

- a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan,
- b) Türk vatandaşı veya yabancının yurt dışına çıkmasına imkan sağlayan,

Kişi, beş yıldan sekiz yıla kadar hapis ve bin günden on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Suç, teşebbüs aşamasında kalmış olsa dahi, tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur.

Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan; Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu kişilerin **yurt dışına çıkmasına imkân sağlayan** kimseye/kimselere ne ceza verilir?

- A. Hafif hapis cezası
- B. Hapis cezası
- C. Adli para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(2) Suçun, mağdurların;

a) Hayatı bakımından bir tehlike oluşturması,

b) Onur kırıcı bir muameleye maruz bırakılarak işlenmesi,
hâlinde, verilecek ceza yarısından üçte ikisine kadar artırılır.

(3) Bu suçun; birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde verilecek ceza yarısına kadar, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza yarısından bir katına kadar artırılır.

(4) Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

İnsan ticareti

Madde 80-

(1) Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırın, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimseye **sekiz yıldan on iki yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası** verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girişilen ve suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.

(3) On sekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hallerinde suça ait araç fiillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faile birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.

(4) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi, göçmen kaçakçılığı suçu için **söylenemez**?

- A. Suçun bir tüzel kişi faaliyet çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur
- B. Suçun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek cezalar yarı oranında arttırılır**
- C. Suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir
- D. Suç teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile tamamlanmış gibi cezalandırırlar

**YANLIŞ
CEVAP B**

4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu (mülga) (Yürürlükten Kaldırılmıştır)

Tanımlar

MADDE 2.- Bu Kanunda yer alan;

Teşebbüs: Kaçakçılık suçu işlemek amacıyla icra vasıtalarının hazırlanması, ancak failin kendi isteği dışında alınan engelleyici önlemler nedeniyle fiilin meydana gelmemesini,

Teşekkül: Kaçakçılık ile iştigal etmek amacıyla iki veya daha fazla kimsenin önceden anlaşarak birleşmelerini ifade eder.

Kaçakçılık ile iştigel etmek amacıyla **iki veya daha fazla** kimsenin önceden anlaşarak **birleşmelerine** ne denir?

- A. Örgüt
- B. Teşekköl**
- C. Hücre evi
- D. Mafya

DOĞRU
CEVAP B

Teşekkül halinde ve toplu kaçakçılık

MADDE 5.- Bu Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla teşekkül oluşturanlar veya teşekkülü yönetenler hakkında iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin teşekkül halinde işlenmesi durumunda birinci fıkrada belirtilen cezaya ilaveten ilgili maddelerdeki cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin iki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmaksızın toplu olarak işlenmesi durumunda ilgili maddelerdeki cezalar yarısı kadar artırılarak uygulanır.

Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık

MADDE 6.- Bu Kanunun suç saydığı fiillerin Devletin siyasi, mali, iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazılı para cezalarına ilaveten on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Ceza ehliyeti olmayanları kullanma

MADDE 7.- Ceza ehliyeti olmayanları kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında, söz konusu fiillere ilişkin cezalar bir kat artırılmak suretiyle uygulanır.

Mesleğin verdiği kolaylıktan yararlanma

MADDE 8.- Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda suç sayılan fiilleri kendi namına işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılığa müsamaha

MADDE 9.- Mensuplarının, 3 üncü maddede sayılan suçları işlemelerinden haberdar olduğu halde buna müsamaha eden taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını bilerek **kaçakçılığa yardım edenlere** aşağıdaki cezalardan hangisi verilir?

- A. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçunu kendileri işlemediğinden herhangi bir ceza verilmez
- B. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın asıl suçlulara verilecek cezanın yarısı kadar ceza verilir**
- C. Bir menfaati yoksa herhangi bir ceza verilmez
- D. Bir menfaati varsa asıl suçluya verilen ceza kadar ceza verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

11.11- TIR İşlemleri

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Amaç ve kapsam

Madde 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; TIR karnesi himayesinde karayolu ile uluslararası eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtların gümrük işlemlerine ilişkin **Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde tabi olacakları** usul ve esaslar ile birlikte ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Tanımlar

Madde 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

Giriş gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini,

Çıkış gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı son gümrük idaresini,

Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini,

Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımacılığının **başladığı yerdeki** akit taraflardan birine ait gümrük idaresini aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Hareket gümrük idaresi

B. Yol boyu gümrük idaresi

C. Çıkış gümrük idaresi

D. Denetleme ve konaklama noktası gümrük idaresi

Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini ifade eder.

**DOĞRU
CEVAP A**

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Yol boyu gümrük idaresi: Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşıması sırasında giriş ya da çıkış yaptığı gümrük idaresini,

Variş gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının sona erdiği gümrük idaresini,

Taşıt onay belgesi: Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapılan taşıtların **TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösteren** ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince **iki yıl süreyle geçerli olmak üzere** düzenlenen belgeyi

TIR işlemi: TIR taşımasının, bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmını,

TIR işleminin başlaması: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve bu TIR karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesini,

TIR işleminin ibrası: Varış gümrük idaresince eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınmasını veya eşyanın çıkış gümrük idaresinden yurtdışı edilmesini müteakip TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgilerinin karşılaştırılarak TIR işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığıının tespitini,

TIR işleminin sona ermesi: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulmasını ifade eder.

TIR taşıması: TIR Sözleşmesi hükümleri uyarınca TIR karnesi himayesinde eşyanın bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine taşınmasını ifade eder.

TIR Sözleşmesi: 16/1/1985 tarihli, 85/8993 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 12 Mayıs 1985 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanan 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesini ifade eder.

TIR karnesi: TIR Sözleşmesi ek-1'de yer alan örneğe uygun olarak Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) tarafından basılarak akit tarafların kefil kuruluşları aracılığıyla taşıyıcıların kullanımına sunulan ve TIR sistemi altında eşya taşımaya mahsus belgeyi ifade eder.

Erenköy gümrük idaresi → Hareket Gümrük İdaresi

Türkiye → Türkiye Çıkış Gümrük İdaresi

Bulgaristan

Bulgaristan Giriş Gümrük İdaresi

Bulgaristan Çıkış Gümrük İdaresi

TIR işlemi

Macaristan

TIR işlemi

Yol Boyu Gümrük İdareleri

Avusturya

TIR işlemi

Almanya

Varış Gümrük İdaresi

TIR sözleşmesi ile saptanan TIR rejimi altında eşyaların **bir hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir varış noktasındaki gümrük idaresine taşınmasını** aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. TIR taşımacılığı

B. TIR Sözleşmesi

C. TIR Karnesi

D. TIR işlemi

**DOĞRU
CEVAP A**

Güzergâh katetme süresi

Madde 8 – (1) Giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından, işlemleri tamamlanıp varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıtın güzergâh kat etme süresi mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

- a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami **120**,
- b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami **168**,
saate kadar belirlenir.

Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya ATS cihazının takılması durumunda güzergâh katetme süresi olarak mümkün olan en kısa süre verilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulamasına göre **güzergâh kat etme süresi** Ekim- Kasım-Aralık-Ocak-Şubat-Mart aylarında ka  saattir?

- A. 144
- B. 172
- C. 192
- D. 168**

**DOĞRU
CEVAP D**

TIR rejimine kabul

MADDE 10 –

(1) TIR karnesi himayesinde uluslararası eşya taşımacılığı yapacak firma Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından faaliyetine uygun olan uluslararası taşıma yapma yetki belgesini alır.

(2) Firma bağlı bulunduğu **ticaret odası** aracılığıyla, yetki belgesi, TIR Sözleşmesi ek-9'un ikinci bölümünde yer alan bilgi ve belgeler ile kefil kuruluşa başvurur.

(3) Firma başvurusu, TIR Sözleşmesi ek-9 hükümleri doğrultusunda, kefil kuruluş tarafından incelenir ve TIR taşımacılığı yapması uygun bulunan firmalara ilişkin bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Genel Müdürlükçe yapılacak inceleme sonucunda TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda TIR rejimine kabulü uygun bulunan firmalar **tezkiye edilir**.

(5) Tezkiye edilen firmaların bilgileri, TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasına girilir. Ayrıca tezkiye edilen firmalar Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

TIR rejiminden çıkarılma

MADDE 11-

- (1) Tezkiye edilmiş bir firmanın, kendi isteğiyle TIR rejiminden çıkmak istemesi veya gerekli şartları kaybettiğinin Genel Müdürlük ya da kefil kuruluş tarafından tespit edilmesi halinde tezkiyesi iptal edilir.
- (2) İki yıl içerisinde herhangi bir TIR taşıması yapmadığı tespit edilen firmaların tezkiyeleri Genel Müdürlükçe resen iptal edilir. Bu süreyi üç yıla çıkarmaya Genel Müdürlük yetkilidir.
- (3) Tezkiyesi iptal edilen firmanın bilgileri TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasından silinir.

TIR rejiminden geçici veya daimi ihraç

MADDE 12 –

(1) TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ciddi surette ihlal ettiği tespit edilen firmalar, TIR Sözleşmesinin 38 inci maddesi gereğince TIR rejiminden geçici veya daimi olarak ihraç edilir.

(2) İhraç kararı yedi gün içinde, ihraç edilen firmaya, firmanın ikametgâhının bulunduğu akit tarafın yetkili makamlarına, ihlalin yapıldığı ülke ya da gümrük bölgesindeki kefil kuruluşu, TIR Yürütme Kuruluna ve gümrük idarelerine bildirilir.

Başlamış taşımalarda yapılacak işlemler

MADDE 12/A

(1) Taşıyıcı firmanın geçici veya daimi ihraç edildiği ya da tezkiyesinin iptal edildiği tarihten önce başlamış taşımalarda;

a) Çıkış gümrük idaresince Kara Kapıları Taşıt Takip Programından taşıtın çıkış işlemi yapılır ve TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

b) Özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenir ve varış gümrük idaresince TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

c) Başka bir Akit Tarafta başlamış taşımada bu firmaya ait TIR karnesi giriş gümrük idaresince kabul edilmez.

TIR rejiminden yararlanacak taşıtlar ve konteynerler

MADDE 13 -

(1) TIR karnesi himayesinde uluslararası taşımacılık, TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış taşıtlar ve/veya konteynerler ile yapılır.

(2) TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış;

a) Taşıtlar için, taşıt onay belgesi,

b) Konteynerler için, konteyner onay plakası,
düzenlenir.

11.12- Taşıt Onay Belgesi

Taşıt onay belgesi düzenlenecek taşıtlar

MADDE 14 -

(1) TIR Sözleşmesinin 12, 13 ve 14 üncü maddeleri doğrultusunda;

a) Kamyonlar,

b) Kamyonetler (panelvanlar dahil),

c) Özel amaçlar için kullanılan taşıtlar, (soğuk hava tertibatlı, sarnıçlı, tecritli, tanker vb. gibi)

ç) Brandalı taşıtlar,

d) Römork ve yarı römorklar,

için taşıt onay belgesi düzenlenir.

Karayolu ile Uluslararası Eşya Taşımacılığı yapan taşıtların TIR Sözleşmesinde belirtilen teknik şartlara haiz olduğunu gösteren “Karayolu Taşıtı Onay Belgesi”, **bu belgeyi veren ülkenin dilinde ve Fransızca veya İngilizce** basılıdır.

Gümrük Genel Tebliği' ne göre aşağıdakilerden hangisi **taşıt onay belgesi düzenlenecek** taşıtlardan biri **değildir?**

A. Kamyonlar

B. Çekiciler

C. Kamyonetler (panelvanlar dahil)

D. Römorklar ve yarı römorklar

**YANLIŞ
CEVAP B**

Taşıt onay belgesinin düzenlenmesi

MADDE 15 –

- (1) Taşıt onay belgesi, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen **gümrük idarelerince** Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS) kullanılarak düzenlenir. Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından belirlenen taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idareleri Genel Müdürlüğe bildirilir.
- (2) Taşıt onay belgesi başvurusunda bir dilekçe ekinde;
 - b) **Araç tescil belgesi,**
 - c) Taşıt listesini gösteren **taşıt belgesi** yer alır.

(3) Taşıt onay belgesi, tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2’de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi halinde TIR Sözleşmesi ek-6’da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak, gümrük müdürü veya yetkilendireceği müdür yardımcısı başkanlığında ETOBS üzerinden oluşturulacak 3 kişilik komisyon tarafından, **iki yıl süreyle geçerli olmak üzere** TIR Sözleşmesi ek-4’te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında düzenlenen **Taşıt Onay Belgesi** kaç yıl geçerlidir?

- A. 5 yıl
- B. 1 yıl
- C. 3 yıl
- D. 2 yıl**

**DOĞRU
CEVAP D**

(4) Eşya güvenliğinin sağlanması için taşıta birden fazla gümrük mührünün tatbik edilmesinin gerekmesi halinde mühür sayısı, taşıt onay belgesinin 5 no.lu bölümüne yazılır.

(5) ETOBS üzerinden düzenlenerek A4 formatında çıktısı alınan taşıt onay belgesinin ilgili yeri imzalanır, her bir sayfası mühürlenir ve belgenin sayfaları birbirinden ayrılmayacak şekilde tutturulur.

(6) İkinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen belgeler tasdik edilerek işlemi biten taşıt onay belgesi ile birlikte taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir.

Geçerlilik süresi biten taşıt onay belgeleri

MADDE 16 –

(1) Taşıt onay belgesi süresinin yurtdışında sona ermesi halinde, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur. Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek bir defaya mahsus olmak üzere ETOBS üzerinden **otuz gün ek süre verilir** ve işlemler 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre tamamlanır.

(2) **Bir TIR taşıması sırasında geçerlilik süresi biten taşıt onay belgesi, bu taşımanın sonuna kadar geçerli kabul edilir.**

(3) Taşıt onay belgesinin yenilenmesi için geçerlilik süresinin bitimine en fazla **otuz gün kala**, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine başvurulur. Gümrük idaresince 15 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca şartların sağlandığının tespit edilmesi ve yapılan incelemede yenilenmesi talep edilen taşıt onay belgesi ve eki belge ve fotoğraflardan bir farklılığın olmadığına anlaşıldığı takdirde, 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre işlem yapılarak taşıt onay belgesi firmaya verilir. Farklılık tespit edilmesi durumunda ise belge yenileme talebi reddedilir ve belge iptal edilerek 15 inci maddede yer alan yeni belge düzenlemeye ilişkin hükümler çerçevesinde talep değerlendirilir.

(4) Taşıt onay belgesi en fazla üç defa yenilenebilir.

(5) Geçerlilik süresi dolan taşıt onay belgesi için belgenin düzenlendiği gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresine başvurulması halinde, başvuru yapılan gümrük idaresine bir önceki belge ibraz edilerek 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

Taşıt onay belgesi ile ilgili diğer hususlar

MADDE 18 –

- (1) 14 üncü maddede yer alan ve tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtlar için taşıt onay belgesi düzenlenir.
- (2) Çekiciler ile ağır veya havaleli eşya taşıyan taşıtlar için taşıt onay belgesi aranmaz.
- (3) Geçici olarak ihraç edilenler hariç TIR Sözleşmesi hükümlerine göre TIR rejiminden daimi olarak ihraç edilen firmalar adına düzenlenen taşıt onay belgeleri iptal edilir. Geçici ihraç edilen firmaların belge değişikliği, ek süre, yenileme ve yeni taşıt onay belgesi verilmesi talepleri kabul edilmez.
- (4) Taşıtın kayıtlı olduğu firmanın değişmesi nedeniyle yeni bir taşıt onay belgesi talep edilmesi halinde, taşıt için önceki firma adına düzenlenmiş taşıt onay belgesi, iptal edilmek üzere taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresine ibraz edilir. Ancak, belgenin ibraz edilemeyeceğinin beyan edilmesi halinde, taşıtın daha önce kayıtlı olduğu firmadan alınacak bir yazı veya bunun mümkün olmaması halinde verilecek bir taahhütname ile 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında düzenlenen **Taşıt Onay Belgesi** ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. TIR rejiminden geçici olarak ihraç edilen firmalar adına düzenlenen taşıt onay belgeleri iptal edilir

B. Taşıt onay belgesinin sahte olarak düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde sistemde kayıtlı olan belge iptal edilerek belgenin iptal edildiği tarihten itibaren altı ay süreyle sistem üzerinden taşıta bloke konur

C. Branda veya üzerindeki bilgilerde değişiklik nedeniyle, taşıtın dış görünümünün taşıt onay belgesi eki fotoğraflardan belirgin şekilde farklı hale gelmesi halinde belge iptal edilerek, yeni taşıt onay belgesi düzenlenir

D. Taşıt onay belgesi süresinin yurtdışında sona ermesi halinde, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulması durumunda, Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek bir defaya mahsus olmak üzere sistem üzerinden otuz gün ek süre verilir

TAŞIT ONAY BELGESİ

Düzenlenen taşıt onay belgelerinin;

- a) Bir nüshası taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir,
- b) Bir nüshası resmi yazıyla firmanın müracaat dilekçesinde belirtilen TIR işlemlerini yürüttüğü ticaret odasına bir ay içinde gönderilir,,
- c) Bir nüshası komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte ilgili firma adına gümrük idaresinde açılan dosyada saklanır.

Gümrük idaresince düzenlenen **kara yolu taşıt onay belgelerinin** nüshalarının bulundurulması /gönderilmesi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Bir nüshası taşıtın bağlı olduğu firmaya gönderilir
- B. Bir nüshası firmanın müracaat dilekçesinde de belirttiği, TIR işlemlerini yürüttüğü odaya resmi yazı ile gönderilir
- C. Bir nüshası, onay belgesini veren komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte gümrük idaresinde ilgili firma adına açılan dosyada saklanır
- D. Bir nüshası taşıtı kullanan şoföre verilir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.13- TIR Karnesi

TIR Sistemi, Gümrük mührü altında uluslararası eşya taşımacılığını maksimum kapsamda kolaylaştırmayı planlar. Sistem, ülkeleri transit geçebilmek için gerekli olan ve risk sayılan gümrük vergi ve resimlerini kapsayan garantileri sağlar. Gümrük makamları ve uluslararası tüccar toplulukları arasındaki sorumlulukları dengeler.

TIR Sistemi, uluslararası eşya taşımacılığındaki farklı paydaşlara aşağıdaki faydaları sunar:

- Ticareti ve taşımacılığı kolaylaştırmak
- Geçişlerindeki gecikmeleri önler; formaliteleri azaltarak taşıma maliyetini düşürür.
- Standart kontrollerin uygulanması ve standart belgelerin kullanılmasıyla geçişleri kolaylaştırır; ve sonuç olarak Uluslararası ticaretin gelişmesini teşvik eder.

Taşıma sektörü için ;

- Eşyanın uluslararası sınırları geçerek bir yerden başka bir yere en az müdahale ile taşınmasını sağlar;
- Gecikmeler ve geçiş maliyetleri azalır;
- Belgeler basitleştirilmiş ve standartlaştırılmıştır.
- Geçiş sınırlarında gümrük garanti depozitosu vermeye gerek yoktur.

Gümrük Makamları için ;

- Uluslararası eşya taşımacılığı sırasında risk sayılan gümrük vergi ve resimleri 50.000 \$ a kadar garanti altına alınmıştır,
- Eşyanın geçişlerinde muayene ihtiyacını azaltır,
- Gümrük kontrolünü ve dokümantasyonu kolaylaştırır,
- İthalat ve ihracat için iç gümrükleme noktalarını kullanarak Gümrük personeline daha verimli çalışma imkanı sağlar.

TIR Sözleşmesi Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu UNECE gözetiminde özenle hazırlanan (1975 TIR Sözleşmesi) **TIR Karnesi Himayesinde eşyaların uluslararası taşınmasına dair gümrük sözleşmesidir.** 1975 TIR Sözleşmesi 1978 yılından itibaren günün gelişen ekonomik şartlarına uygun olarak 20 defa revize edilmiş, en son yapılan değişiklikler 12 Mayıs 2002 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli **TIR Sözleşmesi'nin** tam adıdır?

- A. Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Sözleşmesi
- B. TIR Plakalı Araçlarla Karayolu Taşımacılığına İlişkin Uluslararası Sözleşme
- C. TIR Kameleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi**
- D. Uluslararası, Karayolu Gümrük Taşımacılığına ilişkin Gümrük Sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP C**

TIR Karnesi Nedir?

TIR Karnesi işlemleri karayolu taşımacılığının daha güvenli, taşıyıcı firmanın daha az işlem yaparak uluslararası ticareti gerçekleştirmelerini sağlar. Bu sistem ülkelerin sisteme dahil olmalarıyla başlar. Ülkemiz 1966 yılında, bakanlar kurulu kararıyla sisteme taraf olmuştur.

Sistemin düzenli işleyişini sağlamak amacıyla her ülkede kefil kuruluşlar oluşturulur. Tüm bu kuruluşların da bağlı bulundukları uluslararası kefil kuruluş olan: International Road Transport Union (**IRU**) vardır. **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** ulusal kefil kuruluştur.

Ülkemizdeki TIR ve ATA Karnesi uygulamaları
hususunda "**Kefil Kuruluş**" sıfatıyla kim görevlendirilmiştir?

- A. TŞOF
- B. TOBB**
- C. UND
- D. ATO

**DOĞRU
CEVAP B**

TIR Karnesi özellikle uluslararası anlamda karayolu taşımacılığı sırasında yük taşıyan tırların gümrük geçişlerinde **daha az prosedürle uğraşılmasını ve dolayısı ile zaman tasarrufu elde edilmesini sağlayan** gümrük transit belgesidir. TIR karnesi sayesinde karayolu taşımacılığının hem taşıyıcı firma hem de ithalatçı ve ihracatçı firmalar için daha güvenli hale gelmesi sağlanmaktadır.

Eşya, TIR Karnesi himayesinde hareket noktasındaki gümrük idaresinden, varış noktasındaki gümrük idaresine kadar bir prosedür altında taşınır ve bu prosedüre TIR Sözleşmesi kapsamında "TIR taşıması" denir.

Aşağıdakilerden hangisi “Nakliyeciler açısından” **TIR sisteminin** avantajlarından biri **değildir?**

- A. Sınırlarda minimum engelleme sağlaması
- B. Ulusal Prosedür uygulanmasında yaşanacak gecikmeleri azaltması
- C. Ulusal garanti ve dokümantasyona (belgeleme) gerek olmaması**
- D. Maliyet azaltması

**YANLIŞ
CEVAP C**

TIR Sözleşmesine Taraf Ülkeler

Afganistan, Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Beyaz Rusya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Ermenistan, Estonya, Fas, Finlandiya, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İran, İrlanda, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Kazakistan, Kıbrıs, Kirgızistan, Kuveyt, Letonya, Litvanya, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Makedonya, Malta, Moldova, Moğolistan, Norveç, Özbekistan, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Karadağ, Slovakya, Slovenya, Suriye, Tacikistan, Türkmenistan, Tunus, **Türkiye**

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli TIR Sözleşmesi'ne **taraf ülkelerden** biridir?

- A. İtalya**
- B. Kosova
- C. Mısır
- D. Irak

**DOĞRU
CEVAP A**

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması

MADDE 19 - (1) TIR Sözleşmesi ve gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek-4'te yer alan kurallar doğrultusunda doldurulmuş TIR karnesi, taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir. TIR karnesinde hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerinde işlem yapılmasına yetecek sayıda koparılabilir yaprak bulunması gümrük idaresi tarafından aranır.

(3) Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir. Ancak, bir taşıt dizisi ile tek bir karayolu taşıtına veya taşıt dizisine yüklenen birden fazla konteyner için de tek bir TIR karnesi düzenlenebilir. TIR karnesinin bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner için düzenlendiği durumda, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı TIR karnesinin eşya manifestosu bölümünde ayrı ayrı belirtilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi'ne göre TIR karnesinin kullanılması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. TIR karnesi karneyi veren kuruluş tarafından saptanan süre içerisinde, hareket gümrüğünde gümrük kontrolünden geçmesi şartı ile TIR taşımasının varış gümrüğünde tamamlanmasına kadar geçerlidir
- B. TIR karnesi, hareket ilkesinde veya TIR karnesi sahibinin yerleştiği veya ikamet ettiği ülkede verilir
- C. Bütün yapraklar, TIR Karnesi sahibi veya temsilcisi tarafından tarih atılmak suretiyle imzalanır
- D. Bir taşıt dizisi (bağlı araçlar) veya bir veya bir dizi karayolu taşıtına bağlı birden fazla her konteyner için ayrı ayrı TIR karnesi düzenlenir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

(4) Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması kapsamında taşınması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için ayrı TIR karnesi düzenlenir. Ağır veya havaleli eşyanın taşınması için kullanılan TIR karnesinin kapak sayfası ile tüm yapraklarında büyük harflerle **İngilizce** olarak “HEAVY OR BULKY GOODS” veya **Fransızca** olarak “MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES” ibaresi yer alır.

(6) Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür.

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir

B. Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için aynı TIR karnesi düzenlenir

C. Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir

D. Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür

**YANLIŞ
CEVAP B**

(7) Üzerinde silinti veya kazıntı bulunan ya da ilgili sayfasında daha önce işlem gördüğü gümrük idaresinin mührü bulunmayan TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.

(8) TIR karnesinde yer alan bilgilerde hata olduğunun tespit edilmesi durumunda, hatalı yazının üzeri okunaklı olarak çizilerek doğru verinin yazılması ve bu değişikliğin düzeltme ve ilaveyi yapan kişi tarafından imzalanmasından sonra gümrük memuru tarafından resmi mühürle mühürlenmesi halinde bu TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında üzerinde silinti/kazıntı bulunan TIR karneleri gümrük idarelerinde nasıl bir işlem görür?

- A. Gümrük idarelerince yenisi verilir
- B. Gümrük idarelerince kabul edilmez**
- C. Gümrük idarelerince ceza verilir
- D. Gümrük idarelerince usulsüzlük cezası uygulanarak kabul edilir

DOğRU
CEVAP B

TIR karnesi himayesinde eşya taşıma yöntemleri

MADDE 20 -

(1) Bir TIR taşımasında hareket ve varış gümrük idarelerinin toplam sayısı dördü geçemez. TIR karnesi, ancak hareket gümrük idaresinin/idarelerinin bu karneyi kabul etmesi halinde varış gümrük idaresine/idarelerine sunulabilir.

(2) TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının;

a) 2 no.lu kutusuna hareket gümrük idaresi/idareleri,

b) 12 no.lu kutusuna varış gümrük idaresi/idareleri ile bu varış gümrük idaresi/idarelerine boşaltılacak eşya miktarı, yazılır.

1975 tarihli TIR sözleşmesine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Bir TIR taşıması, 1 hareket ve varış gümrük idaresini kapsar**
- B. Her karayolu taşıtı veya konteynır için bir TIR karnesi düzenlenir
- C. TIR karnesi yalnız bir yolculuk için geçerlidir
- D. TIR rejimi altında taşınan eşyadan yol boyu gümrük idarelerince ithal veya ihraç vergi resimleri tahsil edilmez veya teminat saymaz

**YANLIŞ
CEVAP A**

Geçerlilik süresi biten TIR karneleri

MADDE 22 –

- (1) **Kefil kuruluş (TOBB)**, TIR karnesinin geçerlilik süresini tespit eder. Geçerlilik süresi biten TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.
- (2) Geçerlilik süresinin bitiş tarihinde veya bu tarihten önce hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilen TIR karnesi, TIR taşıması sonlandırılıncaya kadar geçerli kabul edilir.

Aşağıdaki kuruluşlardan hangisi 1975 tarihli TIR Sözleşmesi kapsamında **TIR karnelerinin geçerlilik süresini belirlemeye** yetkilidir?

- A. TIR işlemin sona ermesi
- B. TIR işleminin başlaması
- C. TIR taşımasının başlaması
- D. Ankara Ticaret Odası**

**YANLIŞ
CEVAP D**

(3) Geçerlilik süresi biten bir TIR karnesinin hareket gümrük idaresi tarafından sehven kabul edilerek eşyanın sevk edilmesi ve bu durumun diğer bir hareket gümrük idaresi, giriş, varış veya çıkış gümrük idaresi tarafından tespit edilmesi halinde, durumu tespit eden gümrük idaresi tarafından TIR karnesi sonlandırılarak TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır.

Diğer hususlar

MADDE 23 -

(1) TIR Sözleşmesine taraf ve Sözleşmeyi uygulayan ülkeler ile bu ülkelerde TIR karnesi vermeye yetkili kefil kuruluşların listesi ve bu kuruluşlar tarafından verilen TIR karnelerinin kapak sayfasının 4 üncü satırına basılan kaşe veya mühür ile atılan imza örnekleri Genel Müdürlükçe gümrük idarelerine bildirilir.

(2) Bu kefil kuruluşlardan başka kuruluşlar tarafından verilen karneler kabul edilmez.

(3) TIR karnesinin veri girişi sırasında, kayıp, çalıntı, yok olma veya firmanın ihraç edilmesi nedenleri ile "TIR karnesi kaydında tahdit var" uyarısı alınması halinde veri girişine devam edilmez

(4) Serbest Bölgeler de dahil olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir gümrük idaresinden başlayıp yine bu Bölge içindeki bir gümrük idaresinde sona eren taşımalar için TIR karnesi kullanılamaz.

Tütün ve alkol taşımacılığı

MADDE 61 - (1) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin miktarı ne olursa olsun normal TIR karneleri (Model 1) kapsamında taşınmasına izin verilmez.

(2) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin, TIR Sözleşmesi gereğince, Tütün – Alkol TIR karneleri (Model 2) kapsamında taşınması gerekmektedir birlikte, uluslararası kefil kuruluş tarafından bu eşyalara ilişkin kefalet halihazırda kabul edilmediğinden bu eşyaların, Tütün – Alkol TIR karneleri kapsamında da taşınmasına izin verilmez. Bu eşyalara ilişkin kefaletin uluslararası kefil kuruluş tarafından kabulü halinde bu durum Genel Müdürlükçe duyurulur.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen alkol ve tütün ile bunların türevleri dışında kalan eşyanın (ham tütün, bira ve şarap) normal TIR karneleri ile taşınması mümkündür.

TIR karnesine fatura eklenmesi

MADDE 56 –

(1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 11 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

(2) Ancak; TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya “fatura muhteviyatı eşya”, “ekli liste muhteviyatı eşya” gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

(3) Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir. Süresi içerisinde faks fatura veya proforma faturaya ilişkin asıl faturanın ibraz edilmemesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır ve asıl fatura ibraz edilinceye kadar faks fatura veya proforma fatura ile yeni bir işlem yapılmasına izin verilmez.

"I- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde, TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

II- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya "fatura muhteviyatı eşya, ekli liste muhteviyatı eşya" gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR Karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

III- Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir."

TIR Karnesine **fatura eklenmesine ilişkin** yukarıdaki ifadelerden hangisi veya hangileri **doğrudur**?

A. II-III

B. I-II-II

C. Yalnız I

D. Yalnız III

**DOĞRU
CEVAP B**

11.14- Supalan İşlemi

Supalan Nedir?

Supalan kısaca eşyanın sundurma veya antrepoya boşaltılmaksızın bulunduğu aracın üzerinde muayene edilerek sahibine teslim edilmesi işlemine denilmektedir. Teknik olarak yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemleri olarak ifade edilmektedir.

Supalan Nedir?

Yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemlerinin getirdiği kolaylıklardan;

- Dökme olarak gelen eşyalar ;
- Getirildiği mahalde bulunan geçici depolama yeri ve antrepoya konulamayacak ağırlıkta ve hacimdeki dökme olmayan eşyalar
- Konulması halinde boşaltılması ve teslimi sırasında gümrük idaresi, işletici ve yükümlü açısından külfet doğurabilecek ağırlıkta ve hacimde ya da kırılabilir, telef ve zayi olabilir nitelikte dökme olmayan eşyalar,

Supalan Nedir?

- **Boşaltılması ve taşınması özel düzeneekli araç ve taşıt gerektiren eşyalar**
- Getirildiği mahalde konulmasına ve korunmasına yönelik özel düzeneek ve yapı bulunmayan petrol ürünleri ile yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı, yanmayı artırıcı, tehlikeli ve zararlı kimyasal Maddeler ile gıda Maddeleri ithal eden ithalatçılar ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi olan ithalatçılar eşyaları için yaygın basitleştirilmiş usul uygulanmalarından faydalanmayı talep edebilirler.

Bu talepler gümrük müdürlükleri nezdinde değerlendirilmektedir.

TIR sistemine göre kamyon üstü yapılan gümrük işlemine ne ad verilir?

- A. Dâhilde işleme
- B. Supalan işlemi**
- C. Elleçleme
- D. Depolama

**DOĞRU
CEVAP B**